

Saját perzsa

Vörös és fekete város

És akkor azon a gyenge hétfőn becsapódott valami. Annyi port még nem látott senki a kolónián. Ráadásul vöröses színe volt. A sámán tudta, hogy a por véres, de megtartotta magának, csak a szemöldökét húzta fel az átlagosnál jobban. A kutyája meglátta és rögtön vonyított, beterítette a hangja az egész környéket, pont úgy, mint a por. Az emberek lesöpörték magukról az idegen anyagot, és a vonyítást is. Némelyikük körme beleakadt a pulóverbe és kihúzott egy szálat, akár a történelemből, gondolta a sámán. Akkor szólalt meg a műszakváltást jelző kürt a gyárban. Megindult a vert sereg kifelé, odabiccentett a kapunál a portásnak, aki szűrős szemmel vissza, ki volt nagyobb bajban, nem derült ki soha, ki ért többet, mint ember, ahhoz kétség nem férhetett. Szomorú blokkolás, mármint nem az idegrendszer blokkolt le, vagyis az van, hogy nagyon is az. Meg az imént már említett történelem, a Nagy Történet, amelyet később majd eltemetnek, majd még később rájönnek, hogy azt nem lehet. Ott kering az emberek vérében, azért nem. Ott rezeg minden kihullott vagy kiütött fogban, és ami egyszer már rezgett, a végtelenségig rezegni fog. Azt a történetet nem érdekli a sok filozófus, meg a rengeteg szabálytalan elmeutazó, egyszerűen létezik. A portásnak az volt a mániája, hogy lopják a poharakat: képzeletben belelátott a munkás táskákba, és odarakta a zsákmányt. Napközben terveket készített, hogy fogja lebuktatni a tolvajokat, szólt a rádióból a töpörtyűszagú szocialista politika, ő meg taktikát dolgozott ki, modellezett, el is neveztek Napóleonnak érte. Hadvezér kutyaóiban. Napoleon ott lakott abban a gyári kalitkában, senki nem látta, mikor megy haza, mikor jön ki onnan, tehát biztosra vették, hogy ott lakik. Még az udvarra se ment ki soha, az igazgató titkárnője hozott neki, ami kellett, a boltból és még Lajos bácsi, a sváb fodrász is „házhoz” járt, ha néha le kellett vágni a haját. Aztán a nagy becsapódás. Poros járdák vezettek a kocsmához, ahová mindig betértek a gyár lakói műszak után átlépni a másik világba, valóságba. Ez a por véres, szólalt meg Erik, az alanyi költő – egyébként segédraktáros volt – a hatodik rizling nagyfröccs után, de nem figyeltek rá túlzottan. Már megint verset ír, mormogta a kocsmáros és elé rakott még egy fröccsöt, de pálinkát is töltött hozzá. Igyál komám, abból kevesebb bajod lehet. Igazából senki nem látta a becsapódást, senki nem látta, hogy például leesett volna valami az úrból, vagy fölrobbant volna egy dugi pálinkafőző, esetleg a nagy Lenin-szobor vágta volna hanyatt magát. Semmi. Csak a hatását érezték, azt a hülye port, a csattanás után, meg a szelet, ami kíméletlenül kavarta az egész városban. Mentális becsapódás, állapította meg a sámán. Valami olyasmi, ami megtörténhetett volna, de nem történt, amit sokan elképzelték, hogy például Ufók vagy mit tudom én, és a közös tudat később mégis odavetítette. Olyan, mint a szeretet, gondolta tovább, de megijedt, már magát sem értette igazán, valaki kibeszélt belőle, és azt azért már mégse, na. A filozófia nem neki való, ő csak amolyan ösztönös tudós, és nem könyvmoly.

Arra jött rá hirtelen, hogy az ember nem különálló izé, hogy mindenkit összekapcsol a megmagyarázhatatlan, mindenki egy rojt, mondjuk a perzsaszőnyegen, ami repül, és mosolyog és varázs is, ha kell. Ült szegény a külön asztalnál (amióta meg-szégyenült, nem állt vele szóba senki), vakargatta a kutyája fülét, és nagyot kortyolt az eléje tett (dobott) málnaszörpből. Eriknek igaza van, szólalt meg később hangosan, mégis szelíden, akár a túlélő papok, hangja megállította a kocsmát, visszavitte a jelenbe: harminc megmerevedett ember bámult ki a zsírfoltos ablakon. Harmincan kerestek racionális magyarázatot a kavargó vörösés-véres porra, míg a legrészegebb üvegfüvő, a folyton tikkelő Miska bá, ki nem mondta a varázsszavakat: biztos a kommunisták! Ebbe bele lehetett kapaszkodni, meg lehetett tőle nyugodni, ki lehetett tapétázni vele a Piccolo presszó bűdös belsejét. Morgás, szörcsögés, helyeslő hangok, reszkető korsók koccanása, ja, ja, a komcsik tüszentettek egy nagyot, egyenesen Moszkvából, kontrázott rá a barna pulóveres (női pulóver, de ez nem zavarta) Nándi, vagy egyenesen Lenin, lehetett még hallani a sarokból, és a hangos nevetés megoldotta a kérdést. Egyenes Lenin, dörmögte a kocsmáros, na, azt nem lehet elképzelni. Újabb röhögés pár szájból, majd felejtés, gyorsan, ferdén. A sámán dühös lett, de csak belülről, nem akart megint nevetség tárgya lenni, persze az irónia jó, firkantotta föl egy söralátétre, de most nem racionális. A helyi sajtóban két nap múlva megírták, hogy fölrobbant valami bányá a közelben, és attól volt az egész, de akkor már nem hitt benne senki. Egyrészt mert már abban az időben is meghalt az, aki elhitte, amit az újságok írtak (és ezzel pont az átlagemberek voltak tisztában) másrészt, mert csak, és ez elég. A csak egy erős belső szó. A mentális becsapódás is egy ilyen csak. Az apám jött rá a véres por titkára aztán, és alkoholistá lett, elvesztette a tartását, meg a maradék eszét. Érzékeny volt az igazságra.

